

การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง
รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
กับวิธีการสอนปกติในวิชาหลักการอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา

**A Comparative Study of Learning Achievement between Student
Centre Instructional Method and the Normal Classroom Teaching
Method on Principles of Vocational and Technical Education Course**

อนันท์ คัมภีรานนท์^{1*} และ ภูสิษฐ บวรวัฒนดิลก¹
Anun Kumpiranont^{1*} and Pusit Bovornwatanadilog¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับวิธีการสอนปกติ เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก ร่วมกับการประเมินตามสภาพจริงที่ใช้อย่างเป็นระบบ และเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และนักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการอาชีพและเทคโนโลยีศึกษา ในภาคเรียนที่ 1/2552 และภาคเรียน ที่ 1/2553 จำนวน 40 คน โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ซึ่งมีการแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ในภาคเรียน

ที่ 1/2552 และกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาคเรียนที่ 1/2553 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามความพึงพอใจ แบบประเมินตามสภาพจริงที่ใช้อย่างเป็นระบบ (Rubrics) และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปที่ใช้สถิติ คือการทดสอบสมมติฐานการวิจัยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ ค่าความเชื่อมั่น ค่าความยากง่าย ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเที่ยงตรง ผลการวิจัย พบว่ารูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลักที่ได้พัฒนาขึ้น จะมีอยู่ 3 ขั้นตอนคือ 1) วิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ 2) กระบวนการคิดที่เน้นความสามารถด้านสารสนเทศ และ 3) แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย โดยประยุกต์มาจากแนวคิดของฟ็อกซ์ร่วมกับการประเมินตามสภาพจริงที่ใช้อย่างเป็นระบบ ซึ่งมีผลทำให้นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

¹ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ

* Corresponding Author, Tel 08-9678-2985, E-mail: anun@rmutsb.ac.th

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ส่วนผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและมีความพึงพอใจด้านต่างๆ อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเฉพาะความพึงพอใจด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาในระดับมากที่สุด

คำสำคัญ: รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ, Rubrics, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

The objectives of this research were to compare the learning achievement of students treated with studentcentre instructional method and normal classroom teaching method, to develop the student centre instructional model with resource-based learning and authentic assessment using rubrics, and to assess the students' satisfaction with the developed student centre instructional method. The subjects of this study were Electronics and Telecommunication Engineering students and Electrical Engineering students, Faculty of Technical Engineering, Rajamangala University of Technology, Nonthaburi Center. Forty students enrolled in Principles of Vocational and Technical Education course, semester 1/2009 and 1/2010. Simple random sampling technique was used to obtain the samples. They were divided into 2 groups; a control and an experimental groups. The control group was taught with normal classroom teaching method in semester 1/2009 while the experimental group was treated with the student centre instructional method in semester 1/2010. Questionnaire, authentic assessments, and achievement test were used to collect the data. Independent t-test, means, standard deviation,

and percentage were employed to analyze the data. Reliability, difficulty and discrimination of the test were investigated. The developed student centre instructional method consisted of three main parts: 1) studentcentered instructional method, 2) Thinking process focusing on IT skills, and 3).varieties of data sources. Fox's concept and authentic assessment with rubrics were adapted in this study. It was found that students treated with the student centre instructional method gained higher learning achievement than those studying with normal classroom teaching method at the statistical significance level of .05. The assessment of the students' satisfaction showed that the students were highly satisfied with the developed students centre instructional method as a whole and in all aspects. Specifically, the highest satisfaction was placed on the instructor's characteristics.

Keywords: Student Centre Instructional Method, Rubrics, Learning Achievement

1. บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับจากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับ 2 (พ.ศ. 2545) ได้มีผลบังคับใช้โดยยึดหลักการปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษาที่มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบันนี้ เป็นระยะเวลาเกือบ 10 ปี ของการปฏิรูปการศึกษาก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจัดการศึกษาในทุกระดับอย่างมาก ทั้งด้านโครงสร้างการบริหาร ด้านนโยบายและแผนหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการบริหารจัดการครูและบุคลากรทางการศึกษา การวิจัยและพัฒนา และการมีส่วนร่วมของภาคีอื่น

จากสภาพปัจจุบัน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ เป็นหน่วยงานหนึ่งที่ต้องจัดทำรายงานผลการตรวจประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2552 ในระดับคณะ พบว่าผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ 2.2 มีกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ยังไม่บรรลุเป้าหมายอยู่ในระดับพอใช้ และไม่พบว่ามีระบบการปรับปรุงวิธีการสอนและพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง [1] สอดคล้องกับประเวศ วะสี [2] กล่าวว่าปัญหาสำคัญประการหนึ่งของระบบการศึกษาของประเทศไทยคือ ยังขาดกระบวนการเรียนรู้ที่ดี สภาพการจัดการเรียนการสอนโดยทั่วไปตั้งแต่ระดับประถมศึกษาไปจนถึงระดับอุดมศึกษา คือการศึกษาเอาวิชาเป็นตัวตั้ง ครูเป็นผู้ถ่ายทอดเนื้อหา นักเรียนท่องจำ การเรียนที่เน้นการถ่ายทอด และการท่องจำเนื้อหาวิชาดังกล่าว จึงก่อให้เกิดผลเสียหลายประการ ดังเช่น ผู้เรียนคิดไม่เป็นทำไม่ได้ ขาดความสัมพันธ์กับคนอื่นและสิ่งแวดล้อมรอบข้าง ทำให้การเรียนรู้ของบุคคลไม่สามารถเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หรือผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไข้ปัญหาของระบบการศึกษาของประเทศไทย อันจะส่งผลต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพ และเป็นการตอบสนองต่อพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับ 2 (พ.ศ. 2545) ในฐานะผู้วิจัยเป็นอาจารย์ผู้สอน สังกัดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ได้มีความตระหนักถึงความสำคัญของกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงคิดทำการวิจัยด้านรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในวิชาหลักการอาชีวและเทคนิคศึกษามีสภาพรายวิชาเป็นกลุ่มวิชาการศึกษาพื้นฐาน ในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต โดยศึกษาจากแนวคิดการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource – Based Learning) ร่วมกับการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ที่ใช้รูบริกส์ (Rubrics) และทดสอบผลสัมฤทธิ์ของรูปแบบการจัดการ

เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จากการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาและประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ทราบผลการทดสอบจากการใช้รูปแบบดังกล่าว และนำผลที่ได้มาปรับปรุงเพื่อพัฒนาในการจัดรูปแบบการเรียนการสอนให้ดีขึ้นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก ร่วมกับการประเมินตามสภาพจริงที่ใช้รูบริกส์
2. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กับวิธีการสอนปกติ ของนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในวิชาหลักการอาชีวและเทคนิคศึกษา

1.3 สมมติฐานการวิจัย

นักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05

1.4 ทฤษฎีเกี่ยวข้อง

1. การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง กระบวนการเรียนรู้ที่ได้จัดดำเนินการให้สอดคล้องกับผู้เรียน ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสามารถทางปัญญา วิธีการเรียนรู้โดยบูรณาการคุณธรรม ค่านิยม อันพึงประสงค์ ให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจด้วยวิธีการ กระบวนการ และแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เชื่อมโยงกับชีวิตจริงทั้งในและนอกห้องเรียน มีการวัดผล ประเมินผลตามสภาพจริง ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ตามมาตรฐานหลักสูตรที่กำหนด [3]

2. หลักการสำคัญของการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก ตามแนวคิดของฟอล์กซ์ [4] สรุปได้ดังนี้

- เน้นกระบวนการคิดในเนื้อหาการเรียนรู้
- เน้นแรงจูงใจภายใน
- การเรียนรู้แบบร่วมมือโดยให้ออกโอกาสการเรียนรู้หลากหลายระดับ และหลากหลายรูปแบบการเรียนรู้
- ครูเป็นผู้อำนวยความสะดวกหรือผู้แนะนำมากกว่าสอนบรรยาย
- ใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ที่กระตือรือร้น
- เนื้อหาควรสัมพันธ์กับความรู้พื้นฐานของผู้เรียนมีความหมายและเหมาะสมกับผู้เรียน
- ส่งเสริมการใช้แหล่งข้อมูลที่หลากหลายในการเรียนรู้
- ส่งเสริมความร่วมมือกันในการวางแผนการสอนของครูและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
- ส่งเสริมการใช้เวลาและสถานที่เรียนที่ยืดหยุ่น
- ส่งเสริมการพัฒนายุทธวิธีและทักษะทางสารสนเทศ

3. วิธีการสอนปกติ หมายถึง รูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามแผนการสอน ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

- ขั้นนำ เป็นการสร้างหรือกระตุ้นความสนใจหรือเพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียน
- ขั้นสอน เป็นการกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ครูต้องใช้เทคนิควิธีการสอนต่างๆ
- ขั้นสรุปและประเมินผล เป็นขั้นสุดท้ายที่มุ่งสรุปความคิดรวบยอดของเนื้อหา ประเมินความรู้ความเข้าใจเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์หรือไม่

4. การประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) เป็นการประเมินผลผู้เรียนที่ใช้วิธีการที่หลากหลาย เน้นการประเมินทักษะการคิดที่ซับซ้อน ทักษะการทำงาน ความสามารถในการแก้ปัญหา และการแสดงออกที่เกิดจากการปฏิบัติในสภาพจริงอยู่บนพื้นฐานของเหตุการณ์จริงในชีวิตจริง เน้นพัฒนาการที่ปรากฏให้เห็นทั้งในและนอกห้องเรียน โดยมีผู้เกี่ยวข้อง

ในการประเมินหลายฝ่าย และเกิดขึ้นได้ในทุกบริบทเท่าที่จะเป็นไปได้รวมทั้งเป็นการประเมินที่มีลักษณะแบบไม่เป็นทางการ [4]

การประเมินตามสภาพจริงมักจะนิยมใช้รูบริกส์ (Rubrics) เพื่ออธิบายสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียน รูบริกส์เป็นเครื่องมือ (Scoring Tool) ที่มีการระบุเกณฑ์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์

2. วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และใช้รูบริกส์ (Rubrics) ร่วมกับแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ซึ่งมีวิธีการดำเนินการวิจัย ดังนี้

2.1 กำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษานักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และนักศึกษานักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ในสังกัดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการอาชีวะและเทคนิคศึกษา ในภาคเรียนที่ 1/2552 และภาคเรียนที่ 1/2553 ซึ่งมีการจัดแบ่งประชากรออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุม ที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ในภาคเรียนที่ 1/2552 จำนวน 45 คน และกลุ่มทดลอง ที่เรียนด้วยวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาคเรียนที่ 1/2553 จำนวน 44 คน คิดเป็นจำนวนประชากรของการวิจัย 89 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษานักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และนักศึกษานักศึกษาสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า ในสังกัดคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาหลักการอาชีวะและเทคนิคศึกษา ในภาคเรียนที่ 1/2552 และภาคเรียนที่ 1/2553 มีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง 40 คน

ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายที่คิดสัดส่วนเป็นร้อยละ 45 ของจำนวนประชากรการวิจัยทั้งหมด 89 คน ซึ่งมีการจัดแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือกลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ในภาคเรียนที่ 1/2552 จำนวน 20 คน และกลุ่มทดลองที่เรียนด้วยวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในภาคเรียนที่ 1/2553 จำนวน 20 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ จะประกอบด้วย คือ

1. การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource-base Learning) ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1.1 การจัดเตรียมเนื้อหา วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียน ได้แก่ เอกสารคำสอน หนังสือ สื่อการสอน Power Point และสื่อการสอน E-Learning ผ่านทางเว็บไซต์ของ มทร.สุวรรณภูมิ ซึ่งมีเนื้อหาวิชาครบตามหลักสูตรที่กำหนด

1.2 การพัฒนาการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1. วิธีการเรียนการสอน มีลักษณะดังนี้

1.1 การเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นแรงจูงใจภายในของผู้เรียน และบทบาทของที่ปรึกษาหรือผู้อำนวยความสะดวก

1.2 การทำงานเป็นทีม

1.3 การเรียนรู้ร่วมกัน

1.4 การร่วมมือในการสอน

2. กระบวนการคิด เน้นความสามารถด้านสารสนเทศ ได้แก่ การเข้าถึงความรู้ การประเมินความรู้ และการสร้างความรู้

3. แหล่งข้อมูล ประกอบด้วย

3.1 เนื้อหาความรู้

3.2 แหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลาย

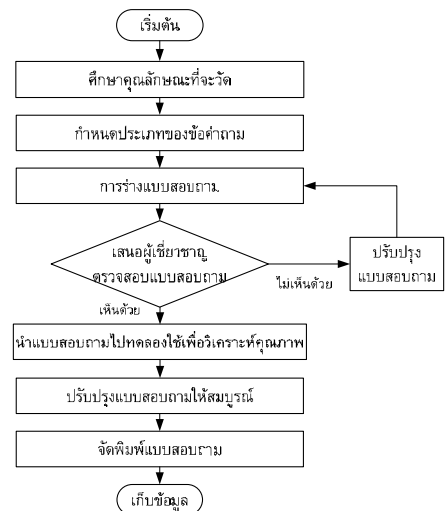
3.3 พื้นที่ใช้ในการเรียนที่หลากหลาย

3.4 เทคโนโลยี

2. การสร้างแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอน

รูปที่ 1 ตัวอย่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

รูปที่ 2 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม ดังแสดงในรูปที่ 2 จากแบบสอบถามแบบสอบถาม ดังแสดงในรูปที่ 2 จากแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีการจัดแบ่งเนื้อหาและโครงสร้างของแบบสอบถามเป็น 5 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา-

สังกัดสาขาวิชา สถานศึกษาที่จบก่อนเข้าเรียนที่ มทร. สุวรรณภูมิ วุฒิการศึกษาที่จบก่อนเข้าเรียน เกรดเฉลี่ยที่จบก่อนเข้าเรียน และอายุ จำนวนทั้งสิ้น 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นข้อมูลประเมินระดับความพึงพอใจต่อด้านสภาพการจัดการเรียนการสอน ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยที่กลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง) จำนวน 20 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจต่อด้านสภาพการจัดการเรียนการสอน มีจำนวนรายข้อคำถามทั้งสิ้น 22 ข้อ

ส่วนที่ 3 เป็นข้อมูลประเมินระดับความพึงพอใจต่อด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยกลุ่มทดลอง 20 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่อประเมินระดับความพึงพอใจต่อด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา มีจำนวนรายข้อคำถามทั้งสิ้น 16 ข้อ

ส่วนที่ 4 เป็นข้อมูลประเมินระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนักศึกษา ซึ่งมีลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรประเมินค่าแบบลิเคิร์ต 5 ระดับ โดยกลุ่มทดลอง 20 คน เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเพื่อประเมินระดับความพึงพอใจต่อการทำหน้าที่ของนักศึกษา มีจำนวนรายข้อคำถามทั้งสิ้น 8 ข้อ

ส่วนที่ 5 เป็นข้อเสนอแนะเพิ่มเติม เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นปลายเปิด

จากผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างวัตถุประสงค์กับรายข้อคำถามจากแบบสอบถามเพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใน 3 ด้าน ได้แก่ สภาพของการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา และการทำหน้าที่ของนักศึกษา (IOC) พบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง 0.6–1.00 และนำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 10 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (rtt) ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.956

3. การสร้างแบบรูบริกส์ (Rubrics) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินตามสภาพจริง เพื่ออธิบายสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนที่มีการระบุเกณฑ์ (Criteria) ประเมินชิ้นงานและคุณภาพของชิ้นงานในแต่ละเกณฑ์ โดยวิธีการสร้างรูบริกส์ต้องให้ผู้เรียนทุกคนมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ในการใช้รูบริกส์ในการประเมิน และช่วยพัฒนาปรับปรุงเปลี่ยนแปลงรูบริกส์ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งมีขั้นตอนการสร้างรูบริกส์ ดังนี้ [4]

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาตัวอย่างชิ้นงาน โดยให้ผู้เรียนได้เห็นตัวอย่างของชิ้นงานที่ดีและไม่ดีนัก ในการระบุคุณลักษณะที่ทำให้ชิ้นงานดีและลักษณะที่ทำให้ชิ้นงานไม่ดี ซึ่งขั้นตอนนี้มีความจำเป็นในกรณีครูให้ผู้เรียนทำงานที่ผู้เรียนยังไม่คุ้นเคยหรือเป็นงานใหม่

ขั้นตอนที่ 2 ระบุรายการที่เป็นเกณฑ์ โดยจัดให้ผู้เรียนได้อภิปรายชิ้นงานแล้วนำความเห็นมาลงสรุปเป็นเกณฑ์ที่บอกว่าชิ้นงานที่ดีเป็นอย่างไร

ขั้นตอนที่ 3 ระบุระดับของคุณภาพ ซึ่งเป็นการบรรยายลักษณะของชิ้นงานที่ดีว่า มีคุณภาพดีที่สุดและบรรยายลักษณะชิ้นงานที่มีคุณภาพต่ำสุด จากนั้นบรรยายลักษณะที่อยู่ระหว่างกลาง

ขั้นตอนที่ 4 ฝึกการใช้เกณฑ์ โดยให้ผู้เรียนฝึกใช้รูบริกส์ที่สร้างขึ้นในการประเมินผลชิ้นงานที่น่าเสนอเป็นตัวอย่างในขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 5 ประเมินตนเองและเพื่อน โดยมีการให้ผู้เรียนผลิตชิ้นงาน ซึ่งในขณะที่ทำงานให้หยุดบางช่วงเพื่อให้ผู้เรียนใช้รูบริกส์ประเมินชิ้นงานของตนเองและของเพื่อน

ขั้นตอนที่ 6 แก้ไขปรับปรุง โดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแก้ไขปรับปรุงชิ้นงานของตนเองจากข้อเสนอแนะที่ได้จากขั้นตอนที่ 5

ขั้นตอนที่ 7 ผู้สอนใช้รูบริกส์ที่ผู้เรียนพัฒนาขึ้นในการประเมิน โดยให้นำรูบริกส์ที่ผู้เรียนได้พัฒนาขึ้นและเคยใช้แล้วมาประเมินชิ้นงานของผู้เรียน ได้แก่ รูบริกส์ประเมินกิจกรรมการนำเสนอผลงานในชั้นเรียน รูบริกส์ประเมินรายงานการศึกษาค้นคว้า และรูบริกส์ประเมินแบบฝึกหัด

4. การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เป็นแบบประเมินเพื่อวัดผลการเรียนให้ตรงกับระดับการเรียนรู้และตรงตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมของแต่ละบทเรียน ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนี้

4.1 การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มควบคุม) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งมีเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์การสอน แบ่งการวัดผลออกเป็น 2 ส่วน คือ

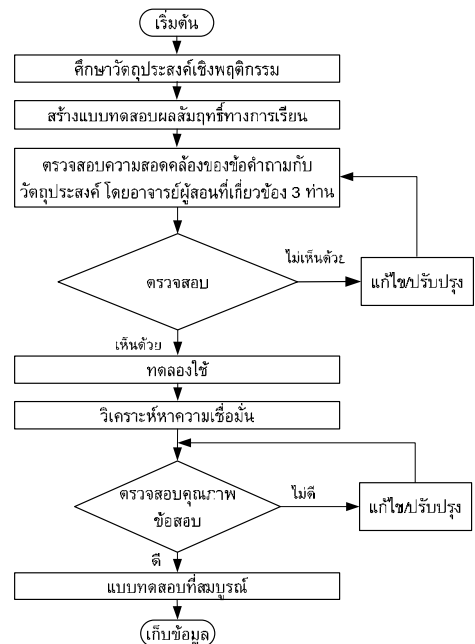
ส่วนที่ 1 เป็นแบบทดสอบที่ใช้สอบกลางภาคเรียนที่ 1/2552 ได้แก่ หน่วยเรียนที่ 1 ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับหลักการอาชีวะและเทคนิคศึกษา หน่วยเรียนที่ 2 แนวคิดทางปรัชญาที่มีอิทธิพลต่อการจัดการศึกษา หน่วยเรียนที่ 3 วิวัฒนาการและแนวโน้มของการอาชีวศึกษา และหน่วยเรียนที่ 4 การจัดการอาชีวศึกษาของต่างประเทศ จำนวน 150 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบทดสอบที่ใช้สอบปลายภาคเรียนที่ 1/2552 ได้แก่ หน่วยเรียนที่ 5 นโยบายการศึกษาและการจัดการอาชีวศึกษา หน่วยเรียนที่ 6 การพัฒนากำลังคนด้านอาชีวะและเทคนิคศึกษา หน่วยเรียนที่ 7 องค์การแห่งการเรียนรู้ หน่วยเรียนที่ 8 กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ และหน่วยเรียนที่ 9 การพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม จำนวน 150 ข้อ

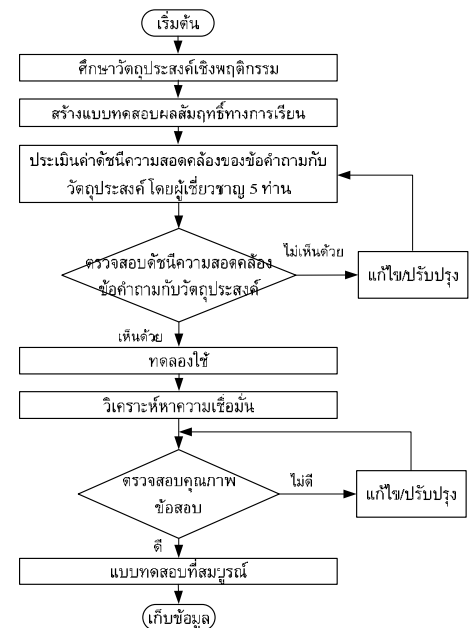
จากนั้นผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มควบคุม) ในรูปที่ 3 ซึ่งมีผลตรวจสอบคุณภาพ

4.2 การสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง) ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมีลักษณะเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก ซึ่งมีเนื้อหาตรงตามจุดประสงค์การสอน และจัดแบ่งการวัดผลออกเป็น 2 ส่วน เหมือนกับแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มควบคุม) ที่ใช้เป็นต้นฉบับ และผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง) ในรูปที่ 4 ใหม่อีกครั้ง ซึ่งมีผลตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้

ผลการวิเคราะห์คุณภาพของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอบกลางภาคเรียนที่ 1/2553 พบ

รูปที่ 3 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มควบคุม)

รูปที่ 4 แสดงขั้นตอนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มตัวอย่าง (กลุ่มทดลอง)

ว่า ค่าดัชนีความสอดคล้องของรายข้อคำถามจากแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6 - 1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.25-0.83 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.33-1.00 และค่าความเชื่อมั่น (rtt) โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR.-20) มีค่าเท่ากับ 0.978 และการแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสอบปลายภาคเรียนที่ 1/2553 พบว่าค่าดัชนีความสอดคล้องของรายข้อคำถามจากแบบทดสอบกับวัตถุประสงค์การสอน (IOC) มีค่าอยู่ระหว่าง 0.6-1.00 ค่าความยากง่าย (P) อยู่ระหว่าง 0.25-0.83 ค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ระหว่าง 0.17-0.83 และค่าความเชื่อมั่น (rtt) โดยใช้สูตรคูเดอร์-ริชาร์ดสัน (KR.-20) มีค่าเท่ากับ 0.975

2.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1. แจกแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญให้กับกลุ่มทดลอง จำนวน 20 ชุด เป็นผู้ตอบแบบสอบถามเมื่อสิ้นสุดในสัปดาห์เรียนสุดท้าย

2. การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาหลักการอาชีวะและเทคนิคศึกษา โดยการวิจัยครั้งนี้ได้ใช้ผลคะแนนจากวิธีการสอนปกติของกลุ่มควบคุม จำนวน 20 คน ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2552 ซึ่งพิจารณาจากผลคะแนนสอบกลางภาคและสอบปลายภาคร่วมกับผลคะแนนเก็บระหว่างเรียน ที่คิดเป็นร้อยละ และรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของกลุ่มทดลอง จำนวน 20 คน ที่ได้ลงทะเบียนเรียนในภาคเรียนที่ 1/2553 ซึ่งพิจารณาจากผลคะแนนเก็บระหว่างเรียนจากการประเมินตามสภาพจริงที่รับรู้บริบท (Rubrics) ร่วมกับผลคะแนนสอบกลางภาคและสอบปลายภาค ที่คิดเป็นร้อยละ ด้วยวิธีการตามแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Posttest – Only Design

3. ผลการวิจัย

3.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 20 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นกลุ่มตัวอย่างเพศชายมากกว่าเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 70 และร้อยละ 30 มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 คิดเป็นร้อยละ 100 สังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมอิเล็กทรอนิกส์และโทรคมนาคม และสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า คิดเป็นร้อยละ 50 โดยกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ได้จบการศึกษา ก่อนเข้าเรียนที่ มทร. สุวรรณภูมิ จากสถานศึกษาของรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 70 และสถานศึกษาของเอกชน คิดเป็นร้อยละ 30 ที่มีวุฒิการศึกษาที่จบก่อนเข้าเรียน คือวุฒิประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) คิดเป็นร้อยละ 75 และวุฒิมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 25 มีเกรดเฉลี่ยที่จบก่อนเข้าเรียน ได้แก่ เกรดเฉลี่ย 2.5-2.99 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาเกรดเฉลี่ย 2.00-2.49 คิดเป็นร้อยละ 35 และเกรดเฉลี่ย 3.00-3.49 คิดเป็นร้อยละ 15 ตามลำดับ ส่วนอายุของกลุ่มตัวอย่าง มีการจัดเรียงลำดับจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด ได้แก่ อายุ 19 ปี คิดเป็นร้อยละ 50 รองลงมาอายุ 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 25 รองถัดลงมาอายุ 21 ปี คิดเป็นร้อยละ 15 และอายุ 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 10 ตามลำดับ

3.2 ผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากตารางที่ 1 พบว่าผลประเมินมีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถาม ด้านสภาพของการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คือการแจ้งเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และลำดับรองลงมาเป็นรายข้อที่นักศึกษามีความ

พึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินด้าน
สภาพของการจัดการเรียนการสอน

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. มีเอกสารแผนการสอนพร้อมทั้งอธิบายจุดประสงค์ ขอบเขตเนื้อหาของวิชา แนะนำวิธีการเรียนการสอนและการประเมินผลวิชาที่เรียนให้นักศึกษาทราบ	4.35	0.48936	มาก
2. มีตำราและเอกสารประกอบ การสอนหรือเอกสารอื่นๆ ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.45	0.60481	มาก
3. มีการเตรียมการสอนเหมาะสมกับเนื้อหาวิชา	4.45	0.60481	มาก
4. มีการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชาตามความยากง่าย	4.20	0.61559	มาก
5. ความเหมาะสมของการกำหนดเวลาในการสอน	4.20	0.61559	มาก
6. การกำหนดเวลาในการประเมินผลมีความเหมาะสม	4.25	0.55012	มาก
7. การใช้สื่อการสอนได้สอดคล้องกับเนื้อหาที่สอน	4.30	0.65695	มาก
8. วิธีสอนกระตุ้นให้นักศึกษา เกิดความสนใจติดตามการเรียน	4.20	0.76777	มาก
9. ส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะในการค้นคว้าเพิ่มเติมจากแหล่งวิทยาการต่างๆ เช่น เครือข่ายทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น	4.20	0.41039	มาก
10. สภาพจัดการเรียนการสอนโดยรวมสอดคล้องกับเนื้อหา	4.30	0.47016	มาก
11. การกระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ วิจัยอย่างมีเหตุผล	4.00	0.64889	มาก
12. การกระตุ้นให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน	4.20	0.61559	มาก
13. ส่งเสริมให้นักศึกษารู้จักการทำงานเป็นทีม	4.00	0.45883	มาก
14. กิจกรรมการเรียนการสอนที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ประโยชน์	4.15	0.58714	มาก

ตารางที่ 1 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินด้าน
สภาพของการจัดการเรียนการสอน(ต่อ)

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
15. นักศึกษามีส่วนร่วมในการกำหนดเกณฑ์การวัดผลและออกแบบการประเมิน	4.35	0.58714	มาก
16. การกำหนดเกณฑ์การวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน	4.25	0.63867	มาก
17. การแจ้งเกณฑ์การให้คะแนนอย่างชัดเจน	4.50	0.60698	มากที่สุด
18. การประเมินผลการเรียนสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา	4.15	0.48936	มาก
19. การวัดและการประเมินผลหลากหลายวิธีการ	4.25	0.71635	มาก
20. เนื้อหาวิชาที่สอนสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	4.45	0.68633	มาก
21. เปิดโอกาสให้นักศึกษาอธิบายสิ่งที่ตนเรียนรู้อย่างเต็มที่	4.30	0.65695	มาก
22. การวัดผลการเรียนรู้ระหว่างสอน เช่น ทดสอบย่อยแบบฝึกหัดหรือมอบหมายงาน มีปริมาณที่เหมาะสม	4.35	0.58714	มาก
ภาพรวม	4.23	0.13308	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าผลประเมินมีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถาม ด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.44 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุดและระดับมาก ซึ่งมีการจัดเรียงอันดับตามค่าเฉลี่ยของข้อคำถามจากมากที่สุดถึงน้อยที่สุด คือความสามารถในการอธิบาย และถ่ายทอดความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.70 การดำเนินการสอนตรงตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการสอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.65 ความรู้ความเชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชาที่สอน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.55 ส่วนรายข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ มนุษยสัมพันธ์และความเป็นกันเองกับนักศึกษา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.20 ตามลำดับ

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินด้าน
คุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. การวางแผนและเตรียมการ สอนอย่างดี	4.40	0.75394	มาก
2. ความรู้ความเชี่ยวชาญใน เนื้อหาวิชาที่สอน	4.55	0.51042	มากที่สุด
3. ความสามารถในการ อธิบายและถ่ายทอดความรู้	4.70	0.47016	มากที่สุด
4. การดำเนินการสอนตรง ตามเนื้อหาและวัตถุประสงค์ที่ กำหนดไว้ในแผนการสอน	4.65	0.48936	มากที่สุด
5. อธิบายตรงประเด็นและยก ตัวอย่างประกอบให้เข้าใจ	4.40	0.68056	มาก
6. เปิดโอกาสให้นักศึกษาเข้า พบเพื่อขอคำปรึกษา	4.45	0.51042	มาก
7. การติดตามความ เคลื่อนไหว ของความรู้ใหม่ๆ	4.30	0.73270	มาก
8. ความสามารถในการใช้ เทคโนโลยีเหมาะสมกับยุค สมัย เพื่อพัฒนาการเรียน การสอน	4.45	0.51042	มาก
9. การสอดแทรกคุณธรรมและ จริยธรรมขณะที่ทำการสอน	4.40	0.68056	มาก
10. ความมั่นคงทางอารมณ์ สุ่ม รอบคอบใช้เหตุผลตัดสิน ปัญหา	4.40	0.68056	มาก
11. ความรับผิดชอบใน การสอนและเข้าสอนอย่าง สม่ำเสมอ	4.40	0.50262	มาก
12. ความยุติธรรมในการ ตัดสิน ผลการเรียน	4.45	0.51042	มาก
13. มนุษยสัมพันธ์และความ เป็นกันเองกับนักศึกษา	4.20	0.61559	มาก
14. การใช้ถ้อยคำ และภาษา ที่เหมาะสมขณะที่ทำการสอน	4.40	0.59824	มาก
15. การยอมรับฟังความ คิดเห็นและข้อวิจารณ์ของ นักศึกษา	4.45	0.51042	มาก
16. บุคลิกภาพของอาจารย์ ผู้สอน	4.40	0.50262	มาก
ภาพรวม	4.44	0.11902	มาก

จากตารางที่ 3 พบว่าผลการประเมินมีความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่ได้ตอบแบบสอบถาม ด้านการทำหน้าที่ของนักศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก มี

ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.22 และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อคำถาม พบว่ามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกข้อ

ตารางที่ 3 แสดงผลการวิเคราะห์เพื่อประเมินด้านการ
ทำหน้าที่ของนักศึกษา

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ความตั้งใจในการเรียน	4.00	0.64889	มาก
2. จำนวนครั้งการแสวงหา ความรู้เพิ่มเติมจากแหล่ง ความรู้ต่างๆ	4.05	0.68633	มาก
3. ความสม่ำเสมอในการเข้า เรียนตลอดภาคเรียน	4.45	0.60481	มาก
4. ความสม่ำเสมอในการ ทบทวนเนื้อหาตลอดภาคเรียน	4.25	0.71635	มาก
5. การปฏิบัติงานตามที่ อาจารย์มอบหมายจนสำเร็จ	4.30	0.57124	มาก
6. การรักษาระเบียบวินัยและ แต่งกายถูกระเบียบ	4.15	0.48936	มาก
7. การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน วิชาการกับเพื่อนในชั้นเรียน อยู่เสมอ	4.20	0.76777	มาก
8. การมีส่วนร่วมในการรักษา ความสะอาดในชั้นเรียน	4.40	0.68056	มาก
ภาพรวม	4.22	0.15811	มาก

3.3 ผลการวิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย

จากตารางที่ 4 ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาที่เรียนด้วยรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนค่าเฉลี่ยเท่ากับ 75.45 สูงกว่านักศึกษาที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 70.45 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบ
สมมติฐานการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง	N	$\bar{X}$	S.D.	t-test	Sig.
กลุ่มควบคุม	20	70.45	5.86	- 2.487	0.0085
กลุ่มทดลอง	20	75.45	6.82		

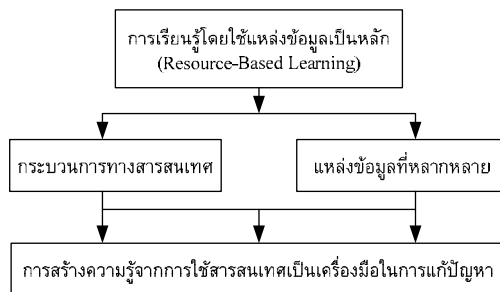
$P \leq 0.05$

4. การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยสามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

4.1 ผลการวิจัย เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเป็นการจัดสภาพการณ์ของการเรียนการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีบทบาทหรือมีส่วนร่วมอย่างตื่นตัวทั้งทางกาย สติปัญญา อารมณ์ และสังคม ในกิจกรรมหรือกระบวนการเรียนรู้ โดยผู้เรียนมีบทบาทดังกล่าวมากกว่าผู้สอน [5] การที่ผู้เรียนได้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง ช่วยเหลือและแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันระหว่างสมาชิกในกลุ่ม มีความรับผิดชอบต่อบทบาทหน้าที่ของตน ทำให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของตนเองและสมาชิกในกลุ่ม [6] จึงทำให้มีความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อวิเคราะห์ว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านใดมากที่สุด พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชามากที่สุด ทั้งนี้เพราะครูในยุคปัจจุบัน ครูต้องสอนหรือฝึกผู้เรียน อาทิ ฝึกคิดคือสอนให้ผู้เรียนคิดเองเป็น ฝึกให้ผู้เรียนศึกษาค้นคว้าอย่างลึกซึ้งในเรื่องหนึ่งและมีการวิจัยศึกษาค้นคว้า และฝึกให้ผู้เรียนบริการสังคมคือสิ่งที่เรียนจะมีคุณค่าเมื่อได้ใช้ความรู้ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม [7] และในการวิจัยครั้งนี้ยังเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้มีส่วนร่วมในการประเมินตามสภาพจริงโดยใช้ rubrics (Rubrics) เพื่อช่วยสนับสนุนหรือประเมินพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและการประเมินตามสภาพจริงเป็นสิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องปฏิบัติควบคู่กันไปเสมอ [4] ซึ่งมีผลให้นักศึกษาเกิดความรู้สึกว่ากลุ่มของตนได้รับความสนใจจากอาจารย์ผู้สอน ความรู้สึกเช่นนี้ก่อให้เกิดความพึงพอใจในด้านคุณลักษณะของอาจารย์ผู้สอนรายวิชาในระดับมาก

4.2 ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย ซึ่งพบว่ายอมรับสมมติฐานการวิจัย คือนักศึกษาที่เรียนด้วยรูป

รูปที่ 5 การเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก [8]

แบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าที่เรียนด้วยวิธีการสอนปกติ ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ .05 ทั้งนี้เพราะรูปแบบวิธีการจัดการเรียนการสอนที่แตกต่างกัน จะมีผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษามีความแตกต่างกัน และการวิจัยนี้ยังพบว่า การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญโดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก (Resource-Based Learning) จะเอื้อต่อการเรียนรู้ตามแนวทฤษฎีการสร้างความรู้ ซึ่งเน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ด้วยตนเองจากการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมต่างๆ เรียนรู้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์กับผู้อื่นเพื่อป้องกันความรู้ของตนเอง โดยมีการเรียนรู้จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และเรียนรู้กระบวนการสารสนเทศ ดังแสดงในรูปที่ 5

ดังนั้น ในการจัดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นหลัก จึงควรมีการใช้แหล่งข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต ซึ่งมีลักษณะการเรียนรู้ที่ยืดหยุ่นด้านเวลาและสถานที่เรียน เพื่อให้ นักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้อย่างกว้างขวางและหลากหลายรูปแบบ

5. ข้อเสนอแนะ

5.1 จากผลการวิจัย ที่พบว่าความพึงพอใจของนักศึกษาต่อรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยภาพรวมคือ อยู่ในระดับมาก มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ และสถาบันอุดมศึกษาอื่นๆ จึงควรเห็นถึงความสำคัญของรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

เนื่องจากผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน หากมีรายวิชาใดสามารถจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญได้ สถาบันการศึกษาควรให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่และมีความต่อเนื่องตลอดไป

5.2 เมื่อมีการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญกับวิธีการสอนปกติ มีความจำเป็นที่ครูและผู้เรียนต้องเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนการสอน กล่าวคือลดบทบาทของครูผู้สอนจากการเป็นผู้บรรยาย สาธิต เป็นการวางแผนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้กิจกรรมต่างๆ โดยจะต้องเน้นที่บทบาทของผู้เรียนเป็นสำคัญ

5.3 ในการวิจัยครั้งนี้ พบว่าการวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการเรียนการสอนนี้ จึงเป็นงานที่ให้คำตอบเกี่ยวกับผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาทุกฝ่าย ทั้งกับครูโดยตรงในการเรียนรู้ถึงการจัดการเรียนการสอนที่จะพัฒนาผู้เรียน และพัฒนาการสอนของตนเอง ทั้งกับผู้บริหารในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาครูให้สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตามหลักสูตรที่กำหนด และทั้งกับนักการศึกษาและนักวิจัยในการเรียนรู้ที่จะพัฒนาหลักสูตรผู้บริหาร และครู การที่จะได้คำตอบจากการวิจัยเพื่อการพัฒนากระบวนการเรียนการสอน มีความจำเป็นที่ผู้วิจัยนอกจากจะพิจารณาเลือกคำถามการวิจัยได้ตรงประเด็นแล้ว ยังต้องเลือกแบบการวิจัยที่ตรงกับคำถามของการวิจัยนั้นด้วย ทั้งนี้เพราะแบบการวิจัยคือแนวทางของการวิจัยที่จะทำให้ผู้วิจัยได้สามารถดำเนินการวิจัยแล้วสามารถที่จะตอบคำถามการวิจัยนั้นๆ ได้ [9]

6. กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ประจำปี 2553 (1 ต.ค. 52-30 ก.ย. 53) จากเงินกองทุนส่งเสริมงานวิจัย มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ รวมทั้งได้รับความอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และอาจารย์ผู้สอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง 3 ท่าน ที่กรุณาช่วยตรวจคุณภาพของเครื่องมือวิจัย ทางคณะผู้วิจัยจึงขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

เอกสารอ้างอิง

- [1] Y. Atiruttanapunya, *Report on the Quality Education, Academic Year 2009*, The 2nd Faculty Committee Meeting, Nonthaburi: Faculty of Industrial Education, 2010 (in Thai).
- [2] P. Wasi, *The Overhaul Intelligence Education Reform: Survivor Ways of the Disaster*, 2nd Edition, Bangkok: Sodsri-Saridwongsa Foundation, 1998 (in Thai).
- [3] Department of Curriculum and Instruction Development, *Analysis of Researches on Learner-Centered Approach*, Bangkok: Kurusapa Ladprao Printg Press, 2001 (in Thai).
- [4] C. Suttirat, *80 Innovatives on Learner-Centered Approach*, Bangkok: Danex Intercorporation Co., Ltd, 2009 (in Thai).
- [5] T. Kammanee, *Sciences of Teaching*, Bangkok: Chulalongkorn University Printing House, 2002 (in Thai).
- [6] S. Promboon, "Participatory Learning," *Journal of Education*, vol. 26, pp.23-34, 1997 (in Thai).
- [7] P. Dachakupt and P. Yindeesuk, *5C skills for Unit Learning Development and Integrated Instructional Method*, Bangkok: Chulalongkorn University Printing House, 2007 (in Thai).
- [8] S. Taqwechart, "The Development of an Instructional Model Based on Resource-Based Learning to Enhance Information Literacy of Lower Secondary School Students," Ph.D. Education in Curriculum and Instruction, Graduate School, Chulalongkorn University, 2002 (in Thai).
- [9] F.N. Kerlinger, *Foundations of Behavioral Research*, 3rd Edition, Fort Worth, TX: Holt, Rinehart and Winston, 1986.